

't FakTuweeltje

België

In 1982 zong "Het Goede Doel", "Is er leven op Pluto?" Tekst en muziek hebben mij altijd erg aangesproken. Zelfs het refrein, wie heeft er niet getwijfeld over België?

"Ik heb getwijfeld over België omdat iedereen daar lacht
Ik heb getwijfeld over België want dat taaltje is zo zacht
ik stond zelfs in dubio
maar ik nam geen enkel risico
Ik heb getwijfeld over België B-E-L-G-I-EEEEEE!!!"

Die twijfel is bij mij in mei weggenomen. Althans voor wat betreft de filatelie en de jeugd. Ik heb samen met mijn kleinzoon Filakids bezocht dat werd georganiseerd door JFVL (Jeugd Filatelistische Vrienden Limburg) met medewerking van K.L.B.P., KNBF, JFN, Bpost en PostNL. Ome Toon van de Stamp Club was ook aanwezig. Wat mij verbaasde was een grote activiteit van de lokale jeugdclub. Enkele zeer gemotiveerde volwassenen die een horde kindertjes, enthousiast bezig hielden met een rad van avontuur, een tattoojuffrouw, een kinderveiling en heel veel postzegels. Bergen postzegels. Mijn kleinzoon heeft sowieso een vertederend uiterlijk en kwam met een hele lading postzegels, vooral van dino's en helemaal super: treinen! Hij is dol op treinen. Tijdens de meeting kwam bij mij de vraag op: "Hoe krijgen ze dat hier nu voor elkaar?" Waarom krijg je de jeugd daar wel enthousiast en kun je hier in het dorp met je postzegels op de maan gaan zitten. Daar héél veel medewerking van de scholen, zelfs een competitieve tentoonstelling van postzegelontwerpen door de jeugd gemaakt, in samenwerking met de scholen. Er werden albumbladen ontworpen en thema's bedacht voor een kader met A4tjes. Die veiling was het helemaal: ieder kind kreeg 100 punten en mocht dan op een van de vijftig kavels bieden. Met de biedkaart in de hand ging mijn kleinzoon enthousiast het gevecht aan. Na het tweede kavel was hij al 80 punten kwijt, maar die 2 kavels had hij wel. De tattoo maakte het helemaal, de glittertjes vinden we nu nog op het vloerkleed. Hij wilde na drie dagen nog niet douchen omdat anders de tattoo er vanaf zou gaan. De handelaren die toch qua aantal behoorlijk aanwezig waren, hadden niet veel te doen. Bij de handelaren konden de kids 25 postzegels gratis uitzoeken. Aanvankelijk nogal verlegen, waren we hem op een geven moment kwijt en zat hij prinsheerlijk bij een handelaar zijn treinen bij elkaar te zoeken. Het kan dus toch! (JvdB)

Kennedy	pag. 2
Lundy	pag. 3
Wat je met dino's kunt doen	pag. 4

Mooi Nederland 2017, Beek- en rivierdalen: de Geul

(PostNL)

De Geul is voor Zuid-Limburg beeld- en cultuurbepalend geweest. Het is een rivier die ontspringt in de gemeente Raeren in België bij de Cycloopstenen aan de Duitse grens, nabij de plaats Lichtenbusch. Ze verlaat België bij Sippenaeken en komt bij Cottessen Nederland binnen. Bij Voulwames boven Ifteren mondt ze uit in de Maas. De gemiddelde afvoer van de Geul bedraagt ongeveer 4 m³/s. Het riviertje wordt gevoed door het samengaan met vier beekjes. Van 58 km lange Geul loopt er 36 km door ons land.

De Geul herbergt een voor Nederland unieke flora en fauna. In dit snelstromende water komen de elrits, gestippelde alver en de beekforel voor. Aan de bovenloop vindt men het zinkvioletje. In de heuvels bij Valkenburg leeft een kleine populatie van de geelbuikvuurpad.

In veel bomen langs de Geul komt de maretak voor.

Door historische winning van lood- en zinkerts stroomopwaarts in Blieberg en Kelmis zit er veel zink, lood alsook cadmium in het water. Hier kan op korte termijn niets aan gedaan worden. Bij een wandeling rond Cottessen, op een mooie zomerdag in het verleden werden we geconfronteerd met een enorme schuimmassa die de Geul af kwam drijven. Op de camping die vlak over de grens ligt was een campinggast zijn wagen aan het wassen. Hij had hem gewoon in de Geul gezet en was met een fles shampoo aan de slag gegaan. Door die lozingen van ongezuiverd afvalwater van enkele Belgische gemeentes, losstaande huizen en boerderijen en tevens van de camping net over de Belgische grens is de Geul dus soms ernstig vervuild met e-colicbacteriën, nitraat en fosfaat. Waterschap Roer en Overmaas verbiedt het zwemmen in de Geul evenals in de Gulp en geeft dit met borden aan. Rechts op de postzegel staat een foto van het vakwerk-boerderij in Cottessen als rijksmonument (naast een getekend deel van de kronkelende loop van de Geul). De boerderij met bijgebouwen staat te midden van graslanden met hoogstam fruitbomen, hellingbos, singels, gelegen op een helling tussen de Belgische grens en het Vijlenerbos. Bekend van appelstroop en appelsap, dat geproduceerd wordt door de familie Crombach op natuurlijke wijze en uit de lokale appels.

Begin jaren 30 van de 20e eeuw waren er plannen om het Boven-Geuldal te gaan gebruiken als stuwmeer voor opwekking van elektriciteit. Met hulp van tientallen natuurbeschermingsorganisaties en van de KNAC en de ANWB, werd deze ontwikkeling gelukkig afgeblazen.

Met Europese subsidie wordt de natuurlijke staat van de Geul hersteld. De Geul mag weer zijn eigen weg vinden, waardoor stroomversnellingen, grindoevers en afkalvende oevers terugkeren. Vissen als de barbeel en eventueel de vlagzalm hebben hierdoor hun weg naar de Geul teruggevonden, zo bericht de plaatselijke vis club, die ook hard werken aan het herstel en behoud van de visstand in de Geul.

De boerderij in Cottessen is een van de fraaiste vakwerkboerderijen in Limburg. De schuur dateert ongeveer uit 1736 en is gerestaureerd.

In die tijd woonden de armste boeren in dergelijke kleine boerderijen. Juist de zuidoost hoek van onze provincie was arm, waardoor daar nu nog een redelijk aantal van dergelijke hoeves te vinden zijn.

Leuke bijkomstigheid: op het velletje staat een kaart waarop Klimmen en Kerkrade getekend zijn. Een unieke situatie, eindelijk worden we eens op een postzegeluitgifte genoemd!

Het Bestuur:

Voorzitter:

Fien Aretz.

hein.aretz@kpnmail.nl

Secretaris:

Harry Raes

Schalenboschweg 37

6343 ED KLIMMEN

Tel: 043 - 459 2797

E-mail: harryraes27@gmail.com

Penningmeester + Rondzendcommissaris:

Piet Pluijmaekers

RABOBANK: 12.59.04.495

BIC/SWIFT: RABO NL 2U

IBAN: NL 22 RABO 0125 90 44 95

Vicevoorzitter + Redactie FakTuweeltje

Jos H.L.van den Bosch

E-mail: j.vdbosch@ziggo.nl

Veilingcommissie:

Dolf Kersten

Werkend Bestuurslid:

Albert Haan

Ontwerpend Bestuurslid:

Hub Heijns

Briefmarkenfreunde

Aachen

Zij komen elke 2^e en 4^e zondag van de maand bij elkaar, Op **13 aug.** vanaf 9h30 tot 12.30 in het lokaal van de "Mensa Fachhochschule Aachen" Bayernallee 9 te Aken-Burtscheid (entree vrij). De volgende bijeenkomsten: in **aug. op de 27^e in sept., op 10 en 24 september.** Zij draaien door!

PZV. Heerlen e.o.

De maandelijkse ruilavond/vergadering elke 1e dinsdag. In gebouw Concordia, Prins Hendriklaan in Brunssum (t.o. het politiebureau

KERKRADE – EKPV

Op 24 aug. a.s. vanaf 19h00 ruilbeurs. Zij houden hun bijeenkomst in 'de Oude Laethof' Putstraat 17 in Eygelshoven. De bijeenkomsten blijven op elke derde donderdag van de maand.

Zuid-Limburg Maastricht

Bijeenkomsten op elke 1^e en 3^e maandag van de maand. In wijkgebouw La Belletsa, Kard. van Rossumplein 99, Maastricht, aanvang 19.30 uur. In **aug. op maandag de 21^e.** In sept. 4^e en de 18^e

De Philatelist Geleen

In het gebouw van het KBO komen zij bijeen op de eerste zondag van de maand vanaf 9h30. In **sept. op de 3^e.** Adres: Molenstraat 42 te Geleen

MPO postzegelveiling

8 en 9 september is de volgende veiling. Volledige catalogus en info op www.mpo.nl

DINSDAG 29 AUGUSTUS BEURSAVOND

Dit is weer op de laatste dinsdag van de maand! Het is een gewone beursavond met een wilde veiling, gratis 'inkom loterij' en een loterij met heel veel prijzen. Vindt als vanouds plaatst in GEMEENSCHAPSHUIS "OP D'R PLATS", Houtstraat 25 te Klimmen (Voor locatie kijk op: www.gemeenschapshuisklimmen.com).

De zaal is open om 18h30. De veiling begint om 20h00 (zgn. 'wilde veiling') U heeft ruim de tijd om de kavels te bekijken. Iedereen kan kavels voor deze veiling ter plekke vóór 19.00 uur inleveren. Kwaliteit van de kavels op de veiling zelf beoordelen! Voor en na de wilde veiling is er volop de gelegenheid om te ruilen en te handelen.

Iedereen is welkom, neem ook eens uw partner mee, gezellig! Leden krijgen de convocatie thuisgestuurd of desgewenst per email aangeleverd en betalen bij de veiling slechts 5% opgeld. Niet-leden, zijnde geen Bondsleden, zijn van harte welkom en hebben de 1e keer vrij entree, maar betalen 10% opgeld bij de veiling. Bondsleden zijn altijd gratis welkom en betalen ook 10% opgeld.

Volgende bijeenkomst is op dinsdag 26 september. De laatste dinsdag van de maand! Heeft u 't FakTuweeltje niet ontvangen? Of bent u het kwijt: kijk voor actuele informatie steeds op onze website. www.fakteurke.nl

Kennedy.

(JvdB)

John Fitzgerald Kennedy werd op 29 mei 1917 in Brookline (Massachusetts) geboren. Hij was het tweede van zeven kinderen. Zijn overgrootouders waren naar Amerika gekomen vanuit Ierland. Hij was lid van de democratische partij en werd op 20 januari 1961 de 35ste president van de Verenigde Staten van Amerika. Er zijn meer dan

zeshonderd postzegels over hem uitgegeven, waarvan ongeveer een dozijn in Europese landen. Het Westen was hoopvol toen Kennedy begon, want het waren onzekere tijden. De muur van Berlijn was pas opgetrokken (op 13 augustus 1961). Cuba lag dwars. De koude oorlog speelde behoorlijk op. Zijn tegenstander uit het Oosten, Nikita Chroesjtsjov, was behoorlijk link en vergde veel politieke moed. Zijn beslissingen verhinderden, hoogstwaar-

schijnlijk, een derde wereldoorlog met verschrikkelijke gevolgen door het gebruik van atoomwapens. Zijn houding werd verheven tot een mythe. Zijn motto luidde: "Vraag niet wat het land voor jou kan doen. Vraag wat jij voor je land kunt doen".

Hij was 35 toen hij in de senaat werd gekozen. Hij hield zich vooral bezig met het welbevinden van de burgers, vooral ook de zwarte medeburgers. Veel Amerikanen meldden zich vrijwillig om in Vietnam tegen het communisme te vechten, om, zoals hij in zijn inauguratiereed zei: "Betaal iedere prijs om de Vrijheid tegen het communisme te verdedigen". Zelf had hij in de tweede wereldoorlog gevochten tegen de Japanners, een strijd waar hij niet ongeschonden uitgekomen was en onder andere ook nog eens malaria aan overhield.

Samen met zijn broer, die door hem werd benoemd tot minister van Justitie, bracht hij vele hervormingen aan op sociaal gebied. Hij verhoogde het minimumloon, bevorderde de vrije handel door afschaffing van tolheffingen. Hij kreeg het in 1963, voor elkaar dat de gekleurde medeburgers stemrecht kregen en niet meer gediscrimineerd mochten worden.

Het werd hem echter niet door iedereen in dank afgenomen. Op 22 november 1963 werd hij door een kogel, zittend naast zijn vrouw Jacqueline, in de open cabriolet in Dallas, vermoord. Een grote Amerikaan kwam zo aan zijn einde. Met spijt en teleurstelling denken wij in onze chaotische tijden en met een stupide president, terug aan hoe groot en intelligent een man kan zijn in zijn eenvoud.

Lundy...

(Jos van den Bosch)

Ik had ooit een collega bioloog, die was verzot op papegaauiduikers. Hij was eigenlijk een beetje gek, maar dat komt wel meer voor bij die vakgroep! Hij wilde eigenlijk een paar jaar naar Noorwegen, Spitsbergen of

een van de Engelse eilanden, zoals de Shetland eilanden, om in afzondering, die grappige vogels te bestuderen. Dat leek hem het einde. Ik kreeg het alleen maar koud bij de gedachte alleen. Maar grappig zijn die vogels wel.

Als je documentaires over deze vogels gezien hebt, zoals de zeer indrukwekkende docu van Sir Richard Attenborough, dan sta je verstelt van de behendigheid en het doorzettingsvermogen van deze vogels.

Voor een van die eilanden, Lundy, is deze vogel een trademark geworden. Lundy is het grootste eiland dat in het kanaal ligt tussen Engeland en Ierland. Ongeveer 19 kilometer

voor de kust van Devon. Officieel is het een Engels eiland. Lundy is aangewezen door 'Natural England' als nationaal karakteristiek natuurpark 159, een van Engeland's natuurlijke regio's. In 2007 had Lundy 28 bewoners, inclusief vrijwilligers. Dit zijn onder andere een beheerder, ranger, eilandmanager en boer, evenals bar- en huishoudpersoneel. De meeste wonen in en rond het dorp in het zuiden van het eiland. De meeste bezoekers zijn dagjesmensen. Er zijn ook 23 vakantiehuizen en een camping voor bezoekers, vooral ook in het zuiden van het eiland.

In een opiniepeiling van Radio Times in 2005 werd Lundy genoemd als Groot-Brittannië's tiende grootste natuurlijke wonder. Het hele eiland is van speciaal wetenschappelijk belang en het was het eerste statutaire mariene natuurreservaat van Engeland en de eerste mariene conserveringszone vanwege zijn unieke flora en fauna.

Hoe kom je op Lundy? Nu, bij een van de laatste verenigingsveilingen werd een albumpje geveild met daarin heel veel zegels van de verschillende Britse

eilanden, waaronder ook Lundy. Mogen zij postzegels uitgeven? Waarom zijn die zegels altijd achter op de enveloppe geplakt? Allemaal vragen die bij mij opkwamen na het zien van deze kavel

Lundy is in Engeland een uitzondering. Er zijn veel meer eilanden voor de kusten van Engeland, maar dit relatief grote eiland met 4,25 kwadraat kilometer oppervlakte was toentertijd tot 1969 particulier eigendom. Martin Coles Harman kocht in 1924 het eiland en kreeg het zo in zijn bezit. Hij kroonde zichzelf tot koning en creëerde zijn eigen postbedrijf. Zodoende gaf hij ook eigen postzegels en eigen munten uit. De munteenheid was de 'token'. De inwoners van

Lundy hoefden geen belasting aan Groot Brittannië te betalen en er werden ook grens- en douanecontroles ingevoerd. De Britse justitie veroordeelde Harman vanwege zijn eigengereid optreden en de geldeenheid 'token' werd weer ingetrokken. Hij kreeg een kleine geldelijke boete opgelegd. De postzegels werden eigenlijk uitgegeven omdat de Britse Post niet meer zo geïnteresseerd was in het eiland, immers de bevolkingskrimp van 100 inwoners naar 50 maakte een postaal verdrag overbodig en de Britse Post sloot het postkantoor. De eigenaar gaf van de weeromstuit eigen postzegels uit vanaf november 1929 met als waarde eenheid de 'Puffin' of te wel de 'Papegaauiduiker'. De

Britse Post accepteerde de postzegels niet, maar de post bereikte over het algemeen toch haar doel. De

zegels werden meestal aan de achterzijde van de brief geplakt.

In de loop van de tijd zijn 'Lundy' zegels een geliefd verzamelobject geworden. En, voor de eilandbewoners, net zoals bij heel veel ontwikkelingslanden en tegenwoordig ook bijvoorbeeld in Nederland, een bron van inkomsten. Tot op heden zijn er ongeveer 350 'Lundy-

zegels' verschenen. Jaarlijks worden er ongeveer 40.000 postzending verwerkt, die inmiddels ook gewoon officieel geldig zijn in Groot-Brittannië. Het zijn dus geen 'Cinderella's' meer.

In de Tweede Wereldoorlog werd het nog even penibel. Immers het eiland lag zo'n beetje voor de haven van Bristol. De postdienst werd tijdelijk onderbroken en ook de particuliere luchtlijn werd onderbroken. En aan de overkant lag de voor de Engelsen onbetrouwbare republiek Ierland, men hield het eiland nauwlettend in de gaten. Interessante post heeft dat opgeleverd, daarover een volgende keer meer.

Multilaterale Hertogpost 2017

Tentoonstelling / beurs in de "Maaspoort", Marathonloop 1, 's Hertogenbosch, van 25 tot en met 27 augustus. Kijk voor info op: www.multilaterale2017.nl

Waar je die Dino's niet allemaal voor kunt gebruiken!

(J. van den Bosch)

Je kunt hem jatten!

Honderd jaar, na het einde van de Tachtigjarige Oorlog, in 1764, werd in Maastricht de Mosasaurus ontdekt (OK 't is niet helemaal een dino!). Dit schepsel in de periode

uit het Krijt dat Maestrichtien wordt genoemd, krijgt zijn naam, door de samenvoeging van Mosa (Latijn voor de rivier de Maas en saurus dat hagedis betekent). Ze worden gevonden in een mergelgroeve in Maastricht. Volgens de literatuur werd hij ontdekt door Luitenant Jean-Baptiste Droyin. Het monster was

18,30 meter lang en het woog ongeveer 5 ton. Het was een carnivoor en hij at vis, schildpadden en pleisiosaurussen. Zijn tanden zien er gevaarlijk uit, maar kauwen deden ze niet. Met behulp van de tanden kon de prooi vastgehouden worden voordat hij volledig doorgeslikt werd. Hij was groter dan een T-Rex. Naderhand werden de overblijfselen gevonden op alle continenten. De 'Komodovaraan' is het oudste levende familielid. Met hun vervaarlijke tanden vreten ze als het even kon ook nog de grote witte haaien. Wij hoeven hem niet van uit Amerika te importeren, er zijn er tot nog toe reeds 4 in Maastricht gevonden en drie daarvan kan men bewonderen in het Natuur Historisch Museum aldaar. De eerste vondst werd heel vriendelijk door de Fransen gejat, toen ze in 1794 Maastricht bezetten. Teruggegeven hebben ze hem nooit, wat we in Maastricht bewonderen is een afgietsel. Maar ook met afgietsels kun je veel.

Je kunt hem cadeau geven.

De Amerikaan Andrew Carnegie schonk rond 1900 staatshoofden een afgietsel van een Diplodocus om zo

contact te leggen. Het geven van enorme afgietsels van dinosauriërs aan Europese landen was aan het begin van de vorige eeuw een poging om de wereldvrede te bevorderen. De rijke Amerikaanse zakenman en filantroop Carnegie wilde rond 1900 de wereldvrede bevorderen. Zijn idee was dat hij met cadeaus aan staatshoofden een persoonlijk contact kon aangaan en invloed kon verwerven. Ondanks de contacten met staatshoofden, brak een aantal jaren later toch de Eerste Wereldoorlog uit. Carnegie financierde het museum dat de 27 meter lange Diplodocus in 1899 bij een expeditie vond. Het idee van het cadeau doen van afgietsels begon toen de koning van Engeland op bezoek was bij Carnegie een afbeelding zag van de dinosauriër en er ook een wilde. Op de vraag of er niet nog een kon worden opgegraven, werd geantwoord 'get serious'. Er werd besloten een afgietsel te maken. Toen de mal er toch al was, konden ze er makkelijk nog een paar maken.

Ze zijn bij musea terechtgekomen en zijn nog steeds te zien. Het bijzondere is dat elke dino andere dingen teweeg bracht. In Frankrijk ontstond een ware Diplodocusmania: liedjes en gedichten werden aan hem gewijd. In Duitsland werd het afgietsel gebruikt om draagvlak te creëren voor een andere manier van wetenschap. De dino is een goed voorbeeld van de overlap tussen wetenschap en populaire cultuur. Veel mensen zagen voor het eerst een dinosauriër. Na de schenking verloor de dino de band met de politiek vaak, ieder land zag het dier als 'hun Diplodocus'. Net als bij de Diplodocus is het schenken van de panda in eerste instantie politiek. Als het dier eenmaal is aangekomen verdwijnt die connectie. Het zijn nu 'onze panda's'. Het geven van dieren aan bevriende staten is gebruikelijk en gaat al terug tot de oudheid. De dierentuin in de Tower gevangenis in Londen bestond ooit bijna geheel uit dieren die de Engelse koning cadeau had gekregen.

Je kunt er een postzegel over uitgeven.

Tijdgenoot van onze mosasaurus was de Tyrannosaurus rex. Terwijl de Mosasaurus boven Maastricht in de Krijtzee spartelde, rende naar alle waarschijnlijkheid de

T.rex rond in de buurt van Leiden. Maar daar vindt je niets meer uit die tijd want het land is daar gezakt, te diep. Dus hebben ze in Leiden een expeditie naar Amerika gestuurd om er een te vinden en deze uit te graven en van een lokale boer te kopen. Zo komt deze T.rex in Leiden. Om reclame te maken voor het museum Naturalis, heeft dit museum hun T.rex met de aimabele naam Trix, op een postzegel gezet. Maar het is en blijft een Amerikaan.

Je kunt hem op een postzegel zetten.

Om van onze echte Nederlandse Mosasaurus een

postzegel te maken is een revolutie nodig, want daar heeft niemand bij PostNL zin in. Maastricht is zo ver weg toch?